

**Redegørelse af 16/5 1997 om jugoslaverlov-
givningen og forløbet af fredsprocessen i
Bosnien-Hercegovina**
(Redegørelse nr. R 25).

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I. INDLEDNING

1. Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 327 af 30. april 1996 om ændring af jugoslaverloven, hvorved der indførtes en kvoteordning for bosniske krigsflygtninge, anmodede et flertal i Folketingets Retsudvalg indenrigsministeren om i maj 1997 at afgive en redegørelse til udvalget.

Af retsudvalgets betænkning af 18. april 1996 til lovforslag nr. L 93 fremgår følgende om redegørelsens nærmere indhold:

»Situationen i det tidligere Jugoslavien ændres til stadighed. Flertallet anmoder på denne baggrund indenrigsministeren om i maj 1997 at afgive en samlet redegørelse til udvalget for forløbet af fredsprocessen indtil den 1. maj 1997.

Redegørelsen skal endvidere indeholde en vurdering af erfaringerne med den foreslåede kvoteordning samt en vurdering af, om loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. helt bør ophæves«.

II. FORLØBET AF FREDSPROCESSEN I
BOSNIEN-HERCEGOVINA

1. Vurdering fra Udenrigsministeriet

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med afgivelsen af nærværende redegørelse modtaget en vurdering fra Udenrigsministeriet vedrørende fredsprocessen i Bosnien-Hercegovina indtil 1. maj 1997.

Navnlig første halvår af 1996 var præget af et antal tidsfrister for opfyldelse af en række af fredsftalens bestemmelser af grundlæggende betydning for udviklingen i fredsprocessen. Det gjaldt ikke mindst de militære forpligtelser, hvor parterne under overopsyn af den internationale fredsbevarende styrke i NATO-regi, IFOR, skulle trække deres tropper tilbage til separationslinjerne mellem Føderationen og Republika Srpska.

Parternes efterlevelse af forpligtelserne på det civile område haltede noget efter, hvilket først og fremmest skyldtes parternes manglende vilje

til samarbejde med hinanden og med lederen af koordinationen af den civile del af fredsplanen, Den Høje Repræsentant, Carl Bildt. En række møder mellem parterne og repræsentanter for det internationale samfund blev brugt til at lægge pres på parterne med henblik på samarbejde.

Et væsentligt led i den civile del af fredsftalens var afholdelsen af valg til de nye fælles institutioner for Bosnien-Hercegovina. OSCE påtog sig at forberede og afvikle valgene, og OSCE-formanden besluttede, at valgene kunne afholdes den 14. september 1996. De planlagte kommunalvalg blev udsat på grund af uregelmæssigheder i forbindelse med vælgerregistreringen og er nu fastsat til at finde sted den 13.-14. september 1997.

En ny regering blev etableret i december 1996. På et møde i London den 4.-5. december 1996 gjorde man status for parternes efterlevelse af fredsftalens, som trods store fremskridt stadig lod en del tilbage at ønske på flere områder, bl.a. vedrørende fri bevægelighed og respekt for menneskerettigheder. Det internationale samfund bekræftede sin villighed til fortsat at bidrage politisk og økonomisk til genopbygningen af Bosnien-Hercegovina forudsat parternes vilje til samarbejde. Man vedtog at lægge det fortsatte internationale engagement inden for en to-årig civil konsolideringsperiode, og man vedtog en handlingsplan for 1997 med konkrete forpligtelser for parterne. Sigtet med den to-årige konsolideringsperiode er gradvis at overføre kompetence til de nye politiske strukturer med henblik på afholdelse af nye valg i 1998.

Senere i december 1996 vedtog NATO at fortsætte den militære tilstedeværelse i Bosnien-Hercegovina på mandat fra FN's Sikkerhedsråd i form af en ny international fredsbevarende styrke, stabiliseringsstyrken SFOR, til afløsning af IFOR.

Kamphandlingernes ophør og etableringen af fælles institutioner giver grundlag for en positiv udvikling i fredsprocessen i 1997, hvilket dog først og fremmest kræver parternes vilje til fred og samarbejde. Dernæst kan en række konkrete spørgsmål i 1997 (bl.a. Mostar, afviklingen af kommunalvalgene, mæglingen om Brcko og samarbejdet med krigsforbrydertribunalet) lægge hindringer i vejen for den fortsatte positive udvikling i fredsprocessen.

Generelt er det vurderingen, at der hidtil er opnået begrænsede fremskridt i fredsprocessen i Bosnien-Hercegovina. På fredsftalens mere kvalitative områder som f.eks. fri bevægelighed,